

17. II. 1980, 11897, 10,

ОДГЛАСИ ЗА ИЗЛОЖБАТА »15 МАКЕДОНСКИ СОВРЕМЕНИ УМЕТНИЦИ«

МАКЕДОНСКА ЛИКОВНА ШКОЛА

• Делата што ја раздвижија ликовната критика во неколку југословенски градови, македонските љубители на уметноста ќе имаат прилика да ги гледаат во Музејот на современата уметност во Скопје од утре, кога е закажано отворањето на изложбата

АНТОЛОГИСКИОТ ИЗБОР, осмислен со делата на петнаесетмина современи македонски ликовни уметници, изложбата видена во Дубровник, Сараево, Љубљана, Приштина и Белград, сосем успешно ја потврди замислата укажувајќи на идејно-содржинските, стилски и слични прашања, се разбира, преку ликовно-естетските достигнувања на една група на наши творци со претставување на нивните сликарски, скулпторски и други индивидуалности, што ја пишуваат нивната ликовна биографија. Тоа недвосмислено го покажа и ликовната критика од споменатите културни центри.

Еве некои од тие одгласи.

ПАВЛЕ ВАСИК, „Политика“, 5 февруари 1980, откако се осврнува на нивното школување, пишува: „Оттаму е голема разновидноста во нивното создавање, макар што се секогаш на линијата на современите интересирања, односно на правците на кои мнозинството им припаѓа, и тоа на апстрактниот и асоцијативниот свет на обликот. Можеби затоа изложбата делува речиси хомогено, со некоја доза на единство што безмалу и дава печат на школа. Но таа школа без оглед на кој правец припаѓа го покажува она трансцендентно чувствување на пиктуралноста, својствено на Македонците и Србите, каде што византиската култура ги втиснала судбинските насочувања што отстојуваат до денешни дни. Оваа изложба, на која учествуваат излагачи од различни формации и школувања најдобро го потврдува тоа заедништво на духот и стремежот, што, без оглед на правците, изразуваат исти афинитети.

Со ваквата презентација современата македонска школа би

морала да се класифицира како значајна компонента на современата уметност во Југославија што има свое лице, своја физиономија, свој пат. Секако имаше можности нашата јавност да се запознае со она што се случува на уметничкото поле во Македонија, делумно со повремените излагачи и учеството, но сознанието за ваквата улога на македонската уметност во југословенската констелација, ми се чини, досега не беше толку јасно изразено како овој пат.“

Од лирска апстракција до фантастика

Н. АГИК, „Ослобођење“, 18. септември 1979 година: „Педесетте слики и скулптури, колку што се изложени денес во Колегиум Архистинкум, и што денес се откриваат пред духовната љубознајност на секој почитувач на ликовниот израз, дава увид во стилската и воопшто во естетската определеност на македонските творци, што се протега од лирската апстракција, уметноста на знаците и симболите, новата фигурација и посебно до ликовната фантастика, што претставува богатство не само на ликовните определби туку истовремено и богатство на индивидуалните, авторски остварувања.

...Смислата на оваа изложба, меѓу другото, е во тоа што таа ги менува и дополнува претставите за македонската ликовна уметност кај нашиот гледач, но истовремено го поставува во таква духовна позиција да може ненаметливо да ја искаже мислата дека се работи за сликарство и скулп

пторство, што, според она што овде се презентира, претставува значајна алка на современите збиднувања во југословенската уметност.“

Вградување во европската ликовна култура

ЈАНЕЗ МЕСЕЧЕЛ, „Дело“, Љубљана, 9 октомври 1979 год.: „Изложбата ни доловува пресек на релативно најновите дела на петнаесетмината претставници на македонската средна, млада и најмлада уметничка генерација.

Значајно за сите е смелото совпаѓање со современите ликовни проблеми и достигнувања, како и напорите за сопствено учество при изразувањето во сè повеќе препознатливиот и употреблив јазик на денешната европска ликовна култура.“

Пример за идни изложби

ФРАНЦ ЗАЛАР, „Дневник“, 15 октомври 1979.: „Изложбата на ликовни дела на петнаесетмината македонски современи уметници, што неодамна беше отворена во љубљанската Модерна галерија, не е само антологија на одреден денешен ликовен миг во Македонија, туку многу повеќе. Таа претставува вистинско збогатување на програмите за размена на ликовните изложби меѓу југословенските републики... Револуционерно оригиналната идеја наместо широко капазела на различни ликовни стремежи и барања на повеќе автори, да се прикаже само она што во македонската ликовна уметност е во овој миг е најактуелно и ги надминува тесните локални и национални меѓи, на оваа изложба ја достигна својата повеќе значајна реализација. И не само тоа: би можела да служи ка

Васил Василев: „Асоцијативна фигура“, дрво (Од изложбата „Петнаесет мина современи македонски ликовни уметници“)

ко пример за сите идни слични изложби, што кружат меѓу републиките или патуваат во странство“.

Обмислено и исцрпно презентирање

АЛЕКСАНДАР БАСИН, „Наши разгледи“, 26 октомври 1979: „Обмислено презентирање, што значи, секако, многу повеќе отколку информација, претставува вонредната изложба на петнаесетмината македонски ликовни уметници, што по Дубровник и Сараево дојде конечно и во Љубљана како потврда и на меѓурегионалните врски.

Македонската современа ликовна уметност освен преку поединци, кои своевременно се претставува во Малата галерија (Хаџи Бошков и Анастасов) и скулптори на ситна пластика во Мурска Собота, многу малку ја познаваме. Токму затоа на скопскиот Музеј на современата уметност му припаѓа благодарноста за навистина осмислен и исцрпен преглед на делата од осуммина сликари, петмина скулптори и двајца таписаристи во просторите на Модерна та галерија“.

(М. М.)